

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

613.41

Szerző:

Cím: *Mr. Képeskönyv. - Fürdőváros*

Hely:

Idő: *1957*

Forrás: *szabad szó*

Személy:

Helyszám:

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Budapest nyomda NV., Közp. városáza — 1896/50

A fürdőváros

Aki a Sztálin-híd pesti hídfőjének közelében lévő Szabadság strandfürdő felé jár, meglepődve láthatja, hogy a tél ellenére is tele van a medence fürdőzőkkel. Az adatok szerint a fővárosi fürdők látogatóinak száma állandóan növekszik. Budapest különben egyik legrégebb fürdővárosa Európának. Megbízható adatok vannak arra, hogy a mai Gellérthegy körüli hőforrásokban már kétezer évvel ezelőtt is fürödtek az akkor ott lakó kelta telepések. Azután a rómaiak építettek pompás fürdőket Aquincumban a hőforrások felhasználásával. Aquincumnak ezelőtt 1800 évvel már több gazdagon berendezett hatalmas méretű közfürdője volt, amelyeket a római lakosság sűrűn látogatott.

A középkor testiséget megvető szemlélete megbénította itt is a fürdőéletet. A török uralom alatt azonban igazi fürdővárossá épült a főváros. A basák egymásután emelték a szebbnél-szebb fürdőket, vallásuk kívánalmai szerint. A legszebb volt köztőlük Kaplia nevű fürdő, melyet Mohamed basa, a budai helytartó építtetett 1544-ben. Ez a mai Császár-fürdő helyén állt

és őt kupolájával, hatalmas előcsarnokával igazi fürdőpalota emeltek.

Amikor a törököket kicerték, a főváros vezetősége a háború során alaposan megrongálódott fürdőt eladta, amely végül Marci bányai István gazdag pesti polgár tulajdonába került. Ő aztán az Irgalmas-rendnek adományozta. Ma a főváros népéé. Csak a középső kupolája és néhány oszlópa maradt meg a török uralom idejéből.

A mellette lévő Lukács-fürdő ugyancsak régi, de jelentősebbé csak a század elején építették. Vize ugyanaz, mint a Császár-fürdőé.

Budán a törvényszéki palota mellett van az úgynevezett Királyfürdő. Ezt Buda harmadik török helytartója építtette ugyancsak bőkezűen, bár kisebb méretűnek, mint a többi fürdők. Kupolája azonban nagyon szép és jelenleg is meg van. A mostani Rudas-fürdő gazdag hőforrásai felé Musztafa Szokoli basa emelt 1567-ben szép fürdőépületet. Akkor zöldoszlopos fürdőknek nevezték, mert kupoláját zöld márványoszlopok tartották. Csak kupolájának egy része maradt meg és 1831-ben építették újjá.

A Rác-fürdő is nagyon régi. Mátyás király igen kedvelte és dícsérte vizének hatását, mely kínzó köszvényének fájdalmait enyhítette.

A mai Gellért-fürdő helyén állt a Sáros-fürdő. Osidők óta használták vizét, de húzódoztak attól, hogy komoly épületet emeljenek föléje. Vize ugyanis sok iszapot hozott a felszínre, s a különben komoly gyógyhatású sáros lében csak a szegényebbek fürödtek a szabadban és ingyen. A főváros aztán hatalmas palotát épített e helyen, a Gellért-szállót, mely a felszabadulásig főként a gazdag külföldiek fürdője volt.

A margitszigeti fürdő a legfiatalabb a budapesti fürdők között. Épülete a második világháború alatti nagyrészen elpusztult. A városligeti Széchenyi-fürdő pompás épülete is, mindössze néhány évtizedes. Forrását esztendőkönn át fűrták, amíg végre 1878. áprilisában közel 1000 méter mélységből magasba szökken a dűs vizű hőforrás. Ez Európa egyik legmélyebb hőforrása.

A múltban gyógyfürdőnket a dolgozók tömegei a drága fürdőárak miatt nem látogathatták. Ma mindegyik budapesti gyógyfürdő egységes olcsó áron áll a dolgozók rendelkezésére a késő esti órákig. Ezért növekszik oly rohamosan a fürdőzők száma s lett igazán fürdőváros Budapest.